

אפרי רייקין - מועצת החלב
efri@IS-D-B.CO.IL

הבקר לבשר בענף החלב

בעזר החלב יש גם בשר - בשר פרות וגם עגלים לפיטום. בנוסף להם יש עזרי הבקר לבשר במרעה וגם יבוא לשחיטה ולגידול והכול נצרך על ידי האוכלוסייה המקומית, בישראל וברשות הפלסטינאית. מבט על ההתפתחויות של ענף הבקר לבשר מכל המקורות - אפרי רייקין סמנכ"ל מועצת החלב ומחזיק תיק הבשר

שלוחה נוספת שנהנתה השנה מעליית מחירים היא שלוחת בשר הטלאים, שרשמה השנה מחירי שיא. במהלך שנת 2009 נשחטו כ-90 אלף ראשי בקר בבתי מטבחים מוסדרים ובפיקוח של השירותים הווטרינריים - זהו מספר הזהה לשנה שעברה. אנו מקווים שמגמת הגידול בשחיטות המוסדרות תימשך גם במהלך 2010.

מפעילות המועצה

פעילות המועצה בתחום הבקר התבצעה בעיקר באמצעות שולחן מגדלי בשר. במהלך 2009 התמקדה הפעילות בנקודות הבאות:

1. דו שיח להעברת מידע ומסרים אל הצרכנים באמצעות מועדון הקצבים הפועל זה השנה השישית.
2. פעולות בתחום צמצום תופעת הפשיעה החקלאית וגנבת בעלי חיים. זהו תחום שמכה ופוגע בפעילות הענף וברווחיותו. הפעילות הינה

היקף שוק הבקר למאכל

סך כל אומדן היצע הבקר לשחיטה לשנת 2009 עמד על כ-210,000 ראש. מתוכם כ-100 אלף ראש מקורם מרפת החלב - עגלים ופרות לבירור. היקף יציאת הפרות לבירור בשנת 2009 עלה עקב הקטנת עדרי החלב. שאר היצע הבקר, מקורו מעדרי הבקר לבשר במרעה - כ-30 אלף ראש, ומייבוא.

אומדן ראשי הבקר מייבוא שנשחטו במהלך 2009 הוא כ-75 אלף, חלקם יובאו במהלך 2008 וחלקם ב-2009. סך יבוא ראשי הבקר ב-2009 עמד על 68 אלף ראש. ירידה של כ-16 אלף ראש ביחס ל-2008. כל הבקר שיובא במהלך 2009, יובא לישראל בפרוטוקול פיטום.

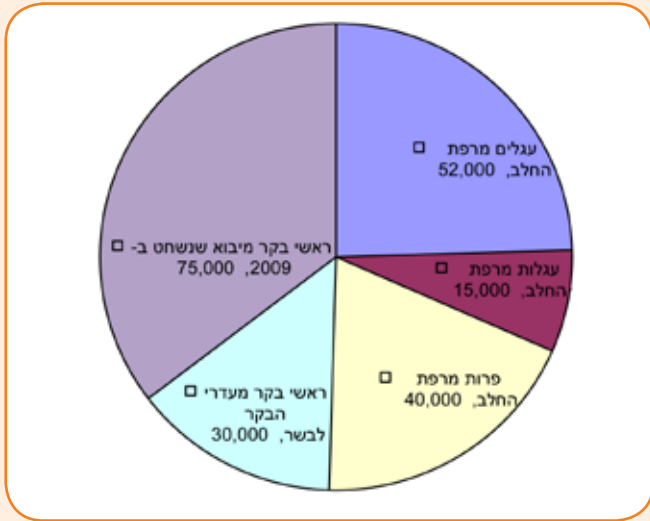
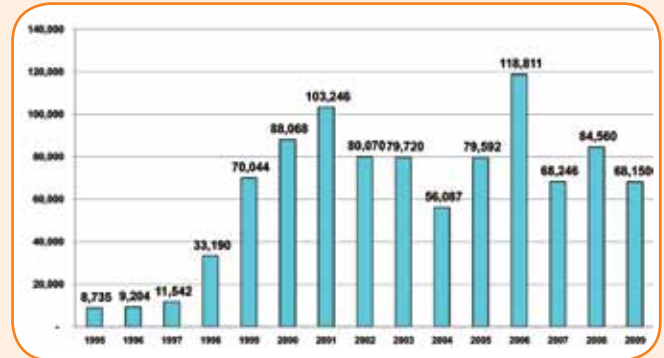
מחירים

מחירי העגלים במהלך 2009 דומים למחירים ב-2008 עם מגמה קטנה של ירידה. לעומת זאת, במחירי הפרות נרשמה עלייה שמוסברת גם בהתגבשות קהלי צרכנים המעדיפים בשר נקבות - מגמה המוכרת בעולם.

מחירי פרות לבשר. מקור: בני בקר

אפרי ואביו כתרילאל ביום הרפתן בשמחת החלב

המחירים באמצעות טלפון שמספרו 03-9643360. בנוסף, מתפרסמת באתר מדי חודש, טבלת רגישויות לנקודת איזון של מחיר העגל בגמר פיטום לפי מחירים שונים של יונקים. ■

בתחום הביטחוני-מניעתי וכן בליווי התחום המשפטי-ההרתעתי.
 3. פעילות מול קהלי יעד מקצועיים כגון רופאים, דיאטניות, אחיות טיפת חלב, ותזונאי ספורט. במסגרת זו מועלים יתרונותי התזונתיים של בשר בקר טרי.
 4. שירותים למגדלים - העברת נתוני מחירי בשר בקר בשוק החי מדי שבוע. הנתונים מתפרסמים באתר המועצה www.milk.org.il. באתר זה ניתן למצוא מידע נוסף על הענף וכן ניתן לקבל את נתוני

יוסי בגון - התארגנות "בני בקר"
begon@mifaley-haemek.co.il

הבקר לשוק הבשר

כוחה של התארגנות מגיע לביטוי מוחשי בהתארגנות של אגודת "בני בקר" שמאגדת עשרות רפתות בכל הארץ ויחדיו מוכרים את הפרות והעגלים, על ידי אנשי מקצוע שמתמחים בתחום ומייצגים נאמנה את הרפת מול הסוחרים.
 רפתנים שחברים בהתארגנות רואים ברכה וגם שקט נפשי גדול. יוסי בגון מנהל את ההתארגנות כבר הרבה שנים וצבר תובנות לא מעטות בפיסיולוגיה של מכירות הבקר

לאזורים המרוחקים מהמרכז וכל זאת על בסיס של ההתארגנות האזורית.

מכירות הבקר בשנה שחלפה

כ-60% ממכירות בני בקר הן פרות שנמכרות לפי משקל והיתרה מתחלקת בין עגלים ש/ל לכל האחרים.

בני בקר" הינה אגודה חקלאית שיתופית בע"מ, חברים באגודה כ-80 משקים ורפתות מהמגזר השיתופי. לאחרונה נעשה שינוי בתקנון ובתקופה זו, יוצאים הארגונים האזוריים מהאגודה שהם יסדו ושהיו חברים בה לאורך שנים ונשארים רק המגדלים. משקים נוספים מאזורי הארץ השונים מוזמנים לעבודה משותפת.
 בעידן התקשורת האינטרנטית יודעת "בני בקר" לתת תשובות גם

סה"כ ראשים	אחרים		עגלים ש / ל			פרות			סה"כ			
	הפרש	09	הפרש	09	08	הפרש	פרות 09	פרות 08				
170	1,322	1,152	(36)	192	228	(106)	177	283	312	953	641	ינואר
585	1,518	933	40	241	201	(12)	181	193	557	1,096	539	פברואר
826	1,560	734	226	362	136	99	263	164	501	935	434	מרץ
(382)	624	1,006	(73)	140	213	(142)	145	287	(167)	339	506	אפריל
244	1,007	763	188	332	144	(114)	74	188	170	601	431	מאי
97	787	690	10	188	178	143	271	128	(56)	328	384	יוני
(96)	1,071	1,167	60	282	222	(19)	255	274	(137)	534	671	יולי
7	1,058	1,051	(29)	205	234	(1)	251	252	37	602	565	אוגוסט
(656)	870	1,526	(164)	127	291	(298)	133	431	(194)	610	804	ספטמבר
255	1,652	1,397	87	249	162	50	419	369	118	984	866	אוקטובר
(373)	1,369	1,742	(84)	315	399	(73)	327	400	(216)	727	943	נובמבר
(307)	1,175	1,482	103	298	195	(10)	205	215	(400)	672	1,072	דצמבר
370	14,013	13,643	328	2,931	2,603	(483)	2,701	3,184	525	8,381	7,856	סה"כ

הפערים בין החודשים העוקבים בתוך השנה בש"ח בממוצע לק"ג בשר פרה ממוצעת היו גדולים

ינואר	פברואר	מרץ	אפריל	מאי	יוני	יולי	אוגוסט	ספטמבר	אוקטובר	נובמבר	דצמבר
-0.30	-0.07	0.29	-0.06	0.94	0.79	0.72	0.12	-0.94	-0.97	0.30	0.25

ניתוח הטבלה ברמת המחיר הממוצע יכולה להטעות במקצת ויש צורך בנייתוח עפ"י סיווג, אך כעת נתעמק בהפרשים בין החודשים בעונות השונות ונראה לדוגמה שבין חודשים אוגוסט לאוקטובר, יש ירידה של כ-2 ש"ח לק"ג לפרה ממוצעת במשקל של כ-650 ק"ג. צאו כעת וחשבו

התפלגות יציאות פרות במכרזי בני בקר לפי הסיווגים:

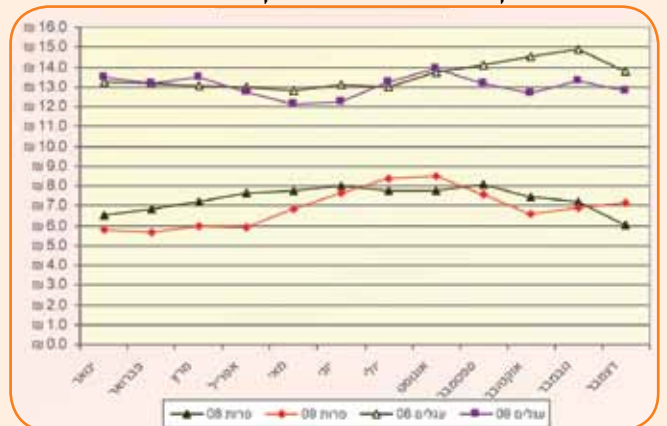
מספר ראשים ינואר - דצמבר			
2009		2008	
המלטה ראשונה לחלב			
פרות לחלב	2	0%	
המלטה ראשונה ט+	92	1%	147
המלטה ראשונה ט+ט	138	2%	239
המלטה ראשונה ט	273	3%	409
המלטה ראשונה ט-	240	3%	270
פרות ט+	2832	36%	1999
פרות ט+ט	1294	16%	1584
פרות ט	1248	16%	1752
פרות ט-	1737	22%	1981
סה"כ פרות	7856	100%	8381
הפרש			525
המלטה לחלב גלובלי	149		157
פרות לחלב גלובלי	94		244

בשנת 2008, שנה שבה לא הייתה מגבלת ייצור, החזיקו הרפתנים את הפרות כדי לחלוב עוד כמה טיפות

התנהלות הרפתנים במכירות הבקר

בתחילת 2009 יצאו יותר פרות מעדר החלב לעומת שנה קודמת, ההתנהלות הייתה בהתאם למדיניות התכנון בענף, בשנה זו הקפיאו מכסות ומרבית היציאות היו בחודש האחרון של 2008 ובתחילת 2009. במרבית השנה היו מחירי הבשר נמוכים מאשתקד. סה"כ הייתה שחיקה שנתית ממוצעת כ-7%. מחזור המכירות הממוצע בכל מכרז שבועי עמד על כ-1.5 מיליון ש"ח.

מחירי בשר ש"ח לק"ג השוואת 2009 לשנה קודמת

בקר על האש - עדיפות לפרות

לפרות טובות. הרבה פעמים פרות אלה עדיפות, בחיך ובבטן, על בשר עגל וחלק גדול מהסוחרים למדו לעבוד איתן ומוכנים לשלם מחיר גבוה יותר בעבורן.

עקומה רב שנתית למחירי בני בקר פרות ועגלים ש/ל

הסתכלות על העקומה מלמדת:

יש קשר ישיר בין מחיר עגל למחיר פרה, לא ברור ולא ידוע מי משפיע יותר על מי - מי הסובב ומי המסובב.

במרבית השנים, חודשים דצמבר וינואר הם חודשי השפל, בעוד שחודשים אוגוסט ספטמבר הם חודשי השיא.

גורמים נוספים המשפיעים על המחיר, מעבר לעונת השנה ולאיכות הבשר, הם כמות העגלים המיובאת מאוסטרליה ומאירופה וכן פתיחת המעברים לעזה. על שני הגורמים האחרונים לנו כמגדלים אין השפעה. ■

האם כדאי לחלוב מפרה זו את הטיפות האחרונות, או למכור אותה חודשיים קודם במחיר הגבוה בכ-1,300 ₪.

ניתוח היציאות עפ"י סיווגים מראה שהחלק היחסי של פרות טובות ירד בשנה הנסקרת לעומת אשתקד והחלק היחסי של הפרות הירודות עלה. ההסבר נעוץ כמובן בעובדה שבשנת 2008, שנה שבה לא הייתה מגבלת ייצור, החזיקו הרפתנים את הפרות כדי לחלוב עוד כמה טיפות. פרות אלה כמובן, עשו במקביל גם לשיפור מצבן הגופני, בעוד שב-2009 היציאה הייתה מהירה מפחד הקנסות הכבדים על ייצור חלב חריג.

ניתוח מחירי הבשר עפ"י סיווג

מחירי בשר ש"ח / ק"ג ינואר - דצמבר			
הפרש	2009	2008	
המלטה ראשונה לחלב			
		7.50	פרות לחלב
-6%	8.51	9.09	המלטה ראשונה ט+
-7%	8.47	9.11	המלטה ראשונה ט+ט
-7%	8.52	9.16	המלטה ראשונה ט
-10%	6.10	6.79	המלטה ראשונה ט-
-2%	8.36	8.52	פרות ט+
-4%	7.70	8.01	פרות ט+ט
-7%	6.56	7.09	פרות ט
-11%	3.84	4.31	פרות ט-
-7%	6.73	7.26	סה"כ פרות
הפרש			
-14%	5,259	6,088	המלטה לחלב גלובלי
-17%	4,885	5,904	פרות לחלב גלובלי

בטבלה זו אנו רואים שירידת המחיר בפרות הטובות בשנת 2009 לעומת שנה קודמת הייתה נמוכה יותר. המסקנה היא שגובר הביקוש

צוות בני בקר - מוישלה ארגון ויוסי